

OŠ MIKLAVŽ
na Dravskem polju, Cesta v Dobrovce 21, 2204 Miklavž
na Dravskem polju

VZGOJNI NAČRT
OŠ MIKLAVŽ NA DRAVSKEM
POLJU

Ravnateljica:
Dušanka Mihalič Mali

Vzgojni načrt OŠ Miklavž na Dravskem polju

» En sam človek ne more storiti vsega,
toda s skupno močjo lahko storimo vse.«

(Dalai Lama)

I. Uvod

Vzgoja ni enostavna, ima mnogo podvprašanj in poglavij. Izziva nas, da o njej razmišljamo, se pogovarjamo, pišemo, jo raziskujemo in prirejamo posvete na to temo.

Z vzgojnim načrtom želimo doseči boljše rezultate pri rasti naših učencev v odgovorne, samozavestne in ustvarjalne odrasle. S skupnimi močmi želimo ustvariti varno, delovno okolje, ki bo polno izzivov in možnosti spoznavanja svojih zmožnosti. Omogočiti želimo zdravo socialno okolje, kjer se bodo otroci in odrasli dobro počutili, kamor bodo radi prihajali in kjer bodo osebno rasli.

Prepričani smo, da sistematično strokovno delo daje boljše rezultate. Zato smo v šolskem letu 2016/17 ponovno izvedli analizo stanja, s katero smo ugotovili naša prednostna področja in področja, na katerih moramo še kaj storiti. Ugotovili smo, da so naša dobra področja sodelovanje s starši in skupne vrednote učencev, učiteljev in staršev. Področja, na katera se bomo v prihodnjih letih še posebej osredotočili, pa se nanašajo na vzgojne posebnosti, neustrezne vedenjske vzorce učencev in neodzivnost nekaterih staršev pri sodelovanju s šolo. Na podlagi skupnih izobraževanj strokovnih delavcev šole smo izoblikovali skupno vizijo naše šole.

S skupnim sodelovanjem in sprejemanjem različnosti ustvarjamo pogoje za zdravega, srečnega in uspešnega učenca. Učenci, starši in učitelji bodimo partnerji pri uresničevanju poslanstva našega zavoda, kjer šolsko učenje prerašča v vseživljenjsko znanje.

Zavedamo se, da se ne bomo vedno strinjali, katera rešitev je najboljša, ker se prav na tem področju soočamo z različnimi pogledi in vrednotenji. Toda odprt pogovor, spoštovanje in dobronamernost vodijo k boljšim rešitvam.

II. Vloga in namen vzgojnega načrta

- Vzgojiti naše učence in učenke glede na svoje osebne lastnosti in značilnosti v spoštljive, samostojne, samozavestne, prijateljske, poštene, pravične, kritične, solidarne, razmišljujoče, delovne, ustvarjalne, zadovoljne in uspešne osebnosti, ki bodo znale, zmogle živeti in zadostiti današnjim, predvsem pa prihodnjim potrebam in zahtevam sodobne evropske družbe;
- pripisati vzgoji v šoli enakovreden pomen kot izobraževanju v šoli;
- izboljšati klimo v šoli;
- zagotoviti enotno delovanje, celovitost, sistematičnost vzgojnega dela in avtonomijo šole;
- povečati pripadnost, odgovornost in sodelovanje učencev, staršev, strokovnih delavcev in lokalnega okolja;

- vzgojni načrt je namenjen učencem, staršem, strokovnim delavcem, vodstvu in vsem delavcem naše šole.

III. Izhodišča za oblikovanje vzgojnega načrta

Vzgojni načrt je oblikovan na osnovi Zakona o osnovni šoli, vizije in poslanstva šole, na osnovi analize stanja in Hišnega reda ter je del Letnega delovnega načrta šole.

IV. Vsebina vzgojnega načrta

- **Temeljna načela in vrednote šole.**
- **Vzgojne dejavnosti (proaktivne dejavnosti in svetovanje ter usmerjanje učencev).**
- **Vzajemno sodelovanje s starši in okoljem.**
- **Pohvale, priznanja, nagrade.**
- **Vzgojni postopki in ukrepi.**
- **Vzgojni opomini.**

1. Temeljna načela in vrednote

Vzgoja v šoli temelji na naslednjih načelih:

- oblikovanje optimalnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu;
- vključevanje strpnosti, sodelovanje;
- skupno reševanje težav, dogovarjanje;
- zavzetost za vsakega posameznika, iskanje odličnosti posameznikov in odnosov;
- zaupanje in zagotavljanje varnosti.

Učenci, starši in učitelji so v anketah, s katerimi smo v letu 2007 naredili posnetek stanja v naši šoli, v največ primerih izpostavili naslednje vrednote:

- odgovornost,
- medsebojno spoštovanje,
- znanje,
- prijateljstvo,
- iskrenost.

Posebno pozornost posvečamo razvijanju odgovornosti, medsebojnemu spoštovanju in znanju učencev od predšolskega obdobja do zaključka osnovne šole.

- **Odgovornost** učenci izkazujejo z izpolnjevanjem svojih dolžnosti in upoštevanjem šolskih pravil, učitelji s svojo strokovnostjo, ustvarjalnostjo, empatijo, omogočanjem zdravega okolja, doslednostjo in spoštljivostjo ter starši s svojo skrbnostjo, sodelovanjem s šolo, vzpodbujanjem otroka in spremljanjem njegovega razvoja.
- **Medsebojno spoštovanje** je pogoj za uspešnost pri doseganju naših ciljev. Pomembno je, da priznavamo in sprejemamo sebe in druge, se vzpodbujamo, si pomagamo in skupaj iščemo najboljše rešitve.
- **Znanje** nam odpira različne poti, kar nam omogoča, da skupaj razvijamo ustvarjalnost, vedoželjnost, uspešnost, aktivnost in uporabnost znanja.

Vzgojni načrt v šoli gradimo sistematično, upoštevamo zakonske podlage in priporočila stroke, hkrati pa tudi z lastnim izobraževanjem in spremljanjem svojih vzgojnih metod ter

pristopov. Vsako šolsko leto načrtujemo svoje vzgojno delovanje s pomočjo akcijskega načrta šole za posamezno šolsko leto, ki je hkrati del Razvojnega načrta šole.

2. Vzgojne dejavnosti

Pri vzgoji, ki temelji na proaktivnem in preventivnem delovanju, so najpomembnejši zgledi, ki jih dajejo učencem vsi zaposleni v šoli in njihovi starši v vsakdanjem življenju.

Sistemske proaktivne in preventivne dejavnosti so sestavina celovite kulture šole in se izražajo v vsakodnevni šolski praksi. Pomembni sistemski dejavniki so kvaliteta pouka, načini spremljanja napredka učencev in načini ocenjevanja znanja, vzgojni in komunikacijski stili, usklajenost pedagoških delavcev itd. Šola načrtuje in izvaja vzgojne dejavnosti na ravni šole, na ravni posameznih razredov ali oddelkov in na ravni posameznih učencev.

Preventivne vzgojne dejavnosti:

- oblikovanje varne, skrbne, urejene, inkluzivne in v uspešnost naravnane učee se skupnosti;
- oblikovanje oddelčnih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja ter sodelovanje pri oblikovanju pravil šolskega reda;
- aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje, vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi;
- organiziranje aktivnega preživljanja časa učencev pred in po pouku ali med odmori (forum, prostovoljno delo, tekmovanja, športne dejavnosti, kvizi, šolski radio, plakati ...);
- izvajanje razvojnih, inovacijskih in drugih projektov šole in vključevanje v širše, tudi mednarodne projekte, kot odlične priložnosti za poglobljeno vzgojno delo na mnogih področjih;
- sistematično načrtovanje in izvajanje razrednih ur;
- razvijanje socialnih veščin, skrb za ustrezno komuniciranje, sodelovalno učenje, organiziranje prostovoljnega dela, vrstniške pomoči in medgeneracijskega sožitja;
- poudarjanje zgledega vedenja učencev, pogovarjanje o takem vedenju, stik z ljudmi z visoko etiko in razvito ustvarjalnostjo;
- obravnavanje različnih življenjskih problemov vrstnikov in odraslih in usposabljanje za uspešno reševanje problemov;
- navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole, vzpodbujanje zavedanja svobode in odgovornosti za posledice lastnega vedenja;
- vrstniško svetovanje in posredovanje, telefon v stiski, načrtovanje časa za pogovore;
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost;
- načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole, organiziranje izobraževanj za starše, izvajanje tematskih srečanj s starši ali oddelčnih sestankov staršev in učiteljev;
- načrtno in sistematično izvajanje preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva, spolnih zlorab in drugih odklonskih pojavov (razredne ure, osebni pogovori, dnevi dejavnosti, projekti ...);
- spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi;
- povečanje nadzora na določenih krajih in v določenem času;
- odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, hitro in načrtno reševanje.

3. Vzajemno-sodelovalni odnos s starši

Zavedamo se, da starši nosijo pomemben delež odgovornosti za otrokov razvoj in napredek, zato je sodelovanje s starši nujno.

Starši so vabljeni na različna srečanja, prireditve in druge oblike druženja, saj je to osnova za pridobivanje zaupanja in sodelovanje:

- predavanja in delavnice za starše v okviru oddelčne skupnosti,
- predavanja in delavnice za starše v šoli (starševski večeri, dnevi odprtih vrat),
- vključitev staršev v različne dejavnosti šole: dneve dejavnosti, šole v naravi, posebne oblike dela z oddelki idr.

Svetovalna pomoč staršem v vzgojnih zadevah in redno informiranje staršev o vedenju njihovih otrok je organizirana mesečno na govorilnih urah, trikrat na leto na roditeljskih sestankih ter po potrebi, izraženi s strani staršev, učencev ali strokovnih delavcev šole.

Šola starše informira v ustni in pisni obliki (pisna obvestila, posredovana učencem, in obvestila na oglasni deski) in na šolski spletni strani.

4. Pohvale, priznanja

Vsak napredek učenca, vsak dosežek ali izdelek, ki je nastal po določenem trudu učenca, se nagradi s pohvalo ali priznanjem.

Pohvale (viden napredek pri določenem predmetu, športni dosežek, izdelek) zabeležijo in izrekajo razredniki ali mentorji, priznanja za pomembnejši dosežek izreka ravnateljica.

Pohvale in priznanja dobijo učenci v pisni obliki ter so javno pohvaljeni.

5. Vzgojni postopki in ukrepi

Osnovni cilj pri oblikovanju in izvajanju vzgojnih postopkov je ustvarjanje okolja, v katerem učenci uspešno zadovoljujejo temeljne telesne, duševne in socialne potrebe, razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo ter pridobivajo občutek za odgovornost.

Pri sprejemanju vzgojnega načrta šole smo oblikovali naslednje vzgojne postopke: svetovanje in sporazumno reševanje medsebojnih problemov in sporov, restitucija, mediacija ter individualizirani vzgojni načrt.

5.1. Svetovanje in sporazumno reševanje medsebojnih problemov in sporov

Cilji svetovanja so, da se učenec uči:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzeti odgovornost in sprejeti posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge in sprejemanje različnosti,
- opazovati lastna občutja, razmišljanja in vedenja,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih so prisotni stres, strah, tesnoba, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija (čustvena inteligentnost),
- razvijati realno in pozitivno samopodobo in samospoštovanje.

Svetovanje se izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovorov z učenci v času pogovornih ur za starše in učence ter ob sprotne reševanju problemov.

Oblike pomoči učencu so lahko še:

- organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju,
- načrtno vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci,
- vključevanje v določene dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti,
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči,
- razgovori z učencem ob spremljavi individualnega načrta pomoči,
- zagotavljanje varnosti itd.

5.2. Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno in moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave.

Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo, zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil, spodbuja pozitivno vedenje, poudarja vrednote. Kaznovalca ni, zato učenec ustvarjalno rešuje problem. Restitucijo lahko razumemo kot posebno polje vzgoje, katerega cilj je, da učenci kritično razmišljajo o svojem vedenju in da sami popravijo posledice slabo premišljenih dejanj.

5.3. Šolska mediacija

To je postopek, v katerem se osebe, ki so v sporu, ob pomoči tretje osebe pogovorijo ter ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izmenjajo stališča, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in strahove ter skušajo najti rešitev, ki bo ustrezala stranem v sporu. V mediaciji prevzmeta sprti strani sami odgovornost za razrešitev nastalega konflikta.

5.4. Individualni načrt pomoči

Za učence, ki potrebujejo posebno pozornost in strokovno pomoč, učenec, starši in strokovni delavci šole oblikujejo individualni načrt pomoči za učenca. Ta učencu pomaga doseči pozitivne spremembe v načinih zadovoljevanja lastnih potreb, upoštevanja potreb in pravic drugih (do nemotenega učenja in dela, varnosti ...), sprememb na področju učenja in vedenja. Pri tem je potrebno upoštevati posebnosti učenca.

Individualni načrt pomoči vsebuje:

- opis problema,
- opis ciljev učenja in vedenja,
- načrt ustreznih pomoči učencu in posebnih vzgojnih dejavnosti,
- soglasje učenca, staršev in delavcev šole o lastnih nalogah in obveznostih, ki izhajajo iz uresničevanja načrta,
- morebitne izjeme in odstopanja od dogovorjenih pravil,
- način spremljave izvajanja načrta,
- posledice uresničevanja oziroma neuresničevanja dogovorjenega.

6. Vzgojni ukrepi

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Vzgojni ukrepi so namenjeni zaščiti pravic, vzdrževanju pravil in dogovorov ter upoštevanju obveznosti in osebne rasti vsakega učenca. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo vrste vzgojnega ukrepa:

- zadržanje na razgovoru po pouku v zvezi z reševanjem problemov v soglasju s starši;
- ukinitvev nekaterih pravic in ugodnosti, ki so povezane s kršitvami pravil šole, predpisanih dejavnosti in standardov;
- povečan nadzor nad učencem v šoli;
- redni stiki učenca s svetovalno službo – razgovor o dogajanju v šoli;
- pogostejši (tedenski) prihodi staršev v šolo;
- prepoved vstopanja, zadrževanja ali uporabe določenih šolskih prostorov;
- ukinitvev nekaterih pravic za določen čas, ki jih nudi šola izven predpisanih dejavnosti (status kulturnika, športnika);
- začasno zadržanje naprav ali predmetov, s katerimi učenec ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvedbo pouka. O takem zadržanju predmeta strokovni delavec še isti dan obvesti starše učenca, predmet (npr. mobilni telefon), v zaprti kuverti preda v tajništvo, kjer ga prevzamejo starši;
- kadar učenec pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, šola v naravi ...), šola poskrbi za dodatno spremstvo učenca ali pa za učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli;
- odstranitev učenca od pouka je mogoča, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih meja, sprejemljivega vedenja in omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku. Učenec v časučasne odstranitve opravlja naloge po navodilih učitelja in pod nadzorom drugega strokovnega delavca.. Strokovni delavec mu lahko pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ni pri pouku. V primeručasne odstranitve učenca od ure pouka strokovni delavec obvesti razrednika, le-ta pa starše. Strokovni delavec z učencem opravi razgovor, skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

6.1. Lažje kršitve – neodgovorno ravnanje in neupoštevanje dolžnosti in odgovornosti po Pravilih šolskega reda.

Za lažje kršitve se praviloma uporabljajo naslednji vzgojni ukrepi:

- ustno opozorilo učenca, učitelja ali druge odrasle osebe, zaposlene v šoli, ki vsebuje tudi pojasnilo, zakaj neko vedenje ni sprejemljivo;
- pogovor o kršitvi v razredu, na razredni uri, individualno ali v jutranjem krogu;
- učitelj, ki ima problem z učencem, ga poskuša najprej rešiti sam, seznanil razrednika nadalje ustno ali pisno obvesti starše o kršitvi;
- pogovor z učencem (in s starši) pri razredniku, po potrebi pri svetovalni službi in ravnateljici,
- restitucija:
 - a) opravičilo prizadeti osebi,

- b) opravljanje koristnega dela (pomoč v knjižnici, hišniku, urejanje razreda, jedilnice),
- c) določene zadolžitve v oddelku (urejanje razreda, priprava učil, vodenje evidenc ...),
- d) pomoč sošolcu (učna pomoč, pomoč pri pripravi referatov, plakatov).

6.2. Hujše kršitve

Hujše kršitve so:

- ponavljajoče lažje kršitve;
- občasni neopravičeni izostanki oziroma strnjeni neopravičeni izostanki;
- izsiljevanje drugih učencev in delavcev šole;
- vse vrste nasilja nad učencem ali delavcem šole (verbalno, fizično, psihično, spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole);
- namerno poškodovanje in uničenje šolske opreme in opreme drugih učencev in delavcev šole;
- kraja ali poškodba lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole;
- popravljanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo;
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola;
- uporaba pirotehničnih sredstev v šoli, na zunanjih površinah šole ali na šolskih ekskurzijah in dnevih dejavnosti;
- kajenje in prinašanje, posedovanje, ponujanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in energijskih pijač ter napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, ob dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v Letnem delovnem načrtu šole;
- prihod oziroma prisotnost pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev v času pouka, ob dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v Letnem delovnem načrtu šole;
- nepooblaščen snemanje, fotografiranje, vdori v računalniške sisteme in druge tehnike elektronskega zapisa šolskih delavcev in učencev;
- neupoštevanje dogovorjenih pravil pri pouku in drugih dejavnostih ter ogrožanje lastne varnosti in varnosti drugih udeležencev.

Za hujše kršitve se uporabljajo naslednji vzgojni ukrepi:

- ustni opomin učencu, ki mu ga izreče razrednik ali drugi strokovni delavec;
- pogovor z učencem v širšem krogu (razrednik, svetovalna delavka, ravnateljica), pogovor z učencem in starši v širšem krogu;
- odvzem bonitet (npr. status športnika, kulturnika);
- začasen ali trajen odvzem funkcij v okviru oddelčne skupnosti;
- odstranitev učenca od pouka za krajši čas (šolska ura, kjer pride do kršitve) kljub predhodnim opozorilom, dogovorom. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom drugega strokovnega delavca;
- v primeru odstranitve učenca od ure pouka mora z njim učitelj opraviti razgovor še isti dan, skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju. O prekršku takoj obvestimo starše in to vpišemo v učenčevo portfolijo;
- prepoved udeležbe oziroma možnost udeležbe le ob prisotnosti staršev na šolskih in izvenšolskih dejavnostih šole (ekskurzije, športna tekmovanja, šola v naravi);
- prepoved nadaljevanja bivanja v šoli v naravi (v dogovoru s starši);
- povečan nadzor nad učencem, ko je v šoli, a ni pri pouku ali pri organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela, ki se izvajajo izven šolskega prostora oziroma organizacija nadomestne ustrezne dejavnosti v šoli;

- zadrževanje na razgovoru v zvezi z reševanjem problemov po pouku s soglasjem in z vednostjo staršev (še isti dan);
- pred izrekom opomina zaradi uživanja prepovedanih substanc se učencu ponudi možnost vključitve v Program zgodnjega posredovanja ob prvem pojavu uživanja drog med mladimi (FreDgoesnet);
- v primeru kaznivega dejanja prijava na policijo;
- učencu se v primerih ogrožanja lastnega življenja ali življenja drugih izreče opomin po 60. f-členu ZOsn;
- z denarno kaznijo od 500 do 1000 evrov se kaznuje starše, če njihov otrok ne obiskuje pouka in drugih dejavnosti v okviru obveznega programa osnovne šole iz neopravičljivih razlogov (102. čl. ZOsn).

Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne ukrepe. O vzgojnih ukrepih se vodijo ustrezni zapisi. Zapise v portfolio učenca vodi razrednik.

7. Vzgojni opomini

Učencu se po 60. f-členu ZOsn lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih dejavnosti, ki so opredeljene v Letnem delovnem načrtu šole, Hišnem redu, Pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu.

Šola za učenca, ki mu je izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala. Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.

Šola lahko iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev po 54. čl. ZOsn:

- če so kršitve pravil šole takšne narave, da ogrožajo življenje ali zdravje učenca oziroma življenje ali zdravje drugih, ali
- če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

Če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenja CSD ter soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih inštitucij. Šola staršem vroči odločbo o prešolanju, v kateri navede ime druge šole ter datum vključitve v to šolo.

Zapise o vzgojnih opominih vodi šolska svetovalna služba.

V. Uresničevanje in spremljanje vzgojnega načrta

Vzgojni načrt OŠ Miklavž na Dravskem polju je temeljni dokument za delo v OŠ Miklavž na Dravskem polju. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje, določene v Zakonu o osnovni šoli.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Nosilci posameznih zadolžitev:

- SVET ŠOLE: Sprejme vzgojni načrt in poročilo o samoevalvaciji šole.

- UČITELJSKI ZBOR: Opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice za nadaljnje delo.
- RAZREDNIKI: So odgovorni za vzgojno in izobraževalno delo v svojem oddelku.
- STARŠI: Sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta in soustvarjanju šolske klime.
- RAVNATELJICA: Uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja kakovost vzgojno-izobraževalnega procesa s samoevalvacijo.

Oblike vedenja – kršitve, ki motijo pouk, in postopki reševanja vzgojnih posebnosti

Pojavne oblike kršitev pravic in dolžnosti v šoli so različne:

- v zvezi s poukom (klepetanje med poukom, učenec ne sledi učiteljevi razlagi, igranje med poukom, neredno izpolnjevanje šolskih obveznosti, površnost, izgubljanje in pozabljanje šolskih potrebščin, zamujanje, izostajanje od pouka),
- v odnosih do sošolcev in učiteljev (pavlihovstvo, prepiranje, zafrkavanje, žalitve, ustrahovanje, zvrčanje krivde na druge, agresivno vedenje, pretepanje, razne nadomestne zadovoljitve: kajenje ...),
- v odnosu do lastne neuspešnosti (trajno izmikanje šolskim dolžnostim, odkrito odklanjanje učenja, učiteljev, šole, splošna nezainteresiranost, apatičnost, neopravičeno izostajanje).

Zaradi preglednosti kršitev in sankcij smo se natančneje opredelili le do nekaterih. Pri ostalih sankcijah kršitev se upošteva njihova podobnost ali se opredelijo v skladu z dogovorom vseh akterjev.

Kršitve in posledice nekaterih kršitev smo razdelili v pet težavnostnih stopenj:

- 1. korak: **občasno vedenje**, ki ni v skladu s pričakovanji; učitelji ga lahko prepoznajo in sami rešujejo.
- 2. korak: **občasni pojavi in težave**, ki učitelja ovirajo, motijo in dekoncentrirajo, zaradi česar je potrebno prekiniti učni proces; če učitelj ne zmore uspešno rešiti problema, učenca napoti iz razreda in se po pouku posvetuje z osebo, ki ji je napotil učenca (ravnateljica, pomočnik, pedagoginja, dežurni učitelj, knjižničarka, informator, drugi strokovni delavec);
- 3. korak: **gre za pogoste težave**, ponavljajoče se pojave, motnje, ki učitelje motijo, ovirajo pri pedagoškem delu; če ne zmorejo rešiti sami, jim pomaga ŠSS, ki skupaj z razrednikom oblikuje smernice za individualni načrt pomoči;
- 4. korak: izrek vzgojnega opomina;
- 5. korak: priprava individualiziranega vzgojnega načrta.

Vsem kršitvam, navedenim v tabeli, sledita 4. in 5. korak.

Sprotno evidentiranje vedenja učencev v šoli (pohvale, neprimerna obnašanja) beležimo v portfolio.

1.1 Področje zaščite pravic učencev in delavcev šole ter njihove odgovornosti

Posledice kršitve	Kršitev MOTI POUK
1. korak	Opozorilo (dosledno in jasno).
2. korak	Primerna zaposlitev, učenca se presede in dodatno zaposli; analiza početja (po

Vzgojni načrt OŠ Miklavž na Dravskem polju

	koncu ure) ...
3. korak	Za učenca se organizira izvajanje pouka izven oddelka (z delovnimi zadolžitvami se ga napoti k ravnateljici, pomočniku, pedagoginji, knjižničarki, na 1.VIO in na podružnični šoli, k drugemu strokovnemu delavcu v drugi razred). Učenec pospravlja in uredi učilnice po pouku, popravi vedenje po svojem predlogu (priprava referata; povzetek zadnje ure, ki jo je motil; opravičilo, opravlja dodatno delo reditelja v razredu, pomoč v jedilnici, učna pomoč); vključitev staršev, ŠSS; ob ponavljanju dogodkov se pripravijo smernice za individualni načrt pomoči, upoštevamo lahko tudi predlog učenca, staršev. Izguba ugodnosti (odvzame se posebni status).
Posledice kršitve	Kršitev SE POSMEHUJE, NORČUJE, verbalna agresivnost
1. korak	Pogovor in razgovor z učencem, šele nato s skupino; z igro vlog, poskusom vživljanja; prinaša v šolo misli o prijateljstvu in jih predstavlja sošolcem; opravičilo (ustno, risba, plakat); javno opravičilo pred razredom.
2. korak	Predstavitve problema staršem, razgovor z njimi in drugimi udeleženci; zadržanje na razgovoru o reševanju problemov po pouku.
3. korak	Družbeno koristno delo (drugo in tretje vzgojno-izobraževalno obdobje), načrt o spremembi vedenja s ŠSS, predstavitve teme v svojem in potem še v sosednjem razredu. Lahko tudi vključitev v pogovorne ure, prostovoljno dejavnost glede na smernice vzgojnega programa. Izguba ugodnosti (odvzame se posebni status). Učencu se ob izrednih primerih lahko prepove udeleževanje na šolskih ekskurzijah, šolah v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa tudi možnost, da se aktivnosti udeleži v spremstvu staršev.
Posledice kršitve	Kršitev UDARI UČENCA, fizična agresivnost
1. korak	Pogovor z vsemi udeleženci v pretepu; opravičilo. Po presoji obvestiti starše vseh vpletenih (žrtev in storilec).
2. korak	Učenec opravlja dodatno delo reditelja v razredu, pomoč v jedilnici, pomoč čistilkam, v knjižnici, učna pomoč; povratna informacija o ukrepanju vsem učencem v razredu; učenec pri razredni uri predstavi knjigo o nasilju. Razgovor s skupino o problemu, oblikovanje smernic individualnega načrta pomoči (redni tedenski sestanki s starši, ŠSS, z učencem; strategije učenja obvladovanja vedenja in čustev). Učenec naredi načrt, kako bo popravil škodo.
3. korak	Obvezno obiskovanje ŠSS. Izguba ugodnosti (odvzame se posebni status). Vključitev zunanjih institucij (pomoč družini). Pri težjem nasilju obvestilo policiji. Povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, a ni pri pouku ali pri organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela, ki se izvajajo izven šolskega prostora oziroma organizacija nadomestne ustrezne dejavnosti v šoli.
Posledice kršitve	Kršitev NESPOŠTLJIV ODNOS do sošolcev in delavcev
1. korak	Pogovor z učencem, opravičilo.
2. korak	Izbere vedenje, aktivnost, da popravi napako in vzpostavi spoštljiv odnos.
3. korak	Pogovor s starši, učencem in razrednikom; prostovoljno delo, vključitev v eno izmed vzgojnih dejavnosti (samostojna izbira vzgojne dejavnosti, v sodelovanju s starši, z razrednikom, s ŠSS). Izguba ugodnosti (odvzame se posebni status). Rišejo/pišejo o primernem vedenju, bontonu. Obravnava na oddelčnem učiteljskem zboru. Učencu se prepove udeleževanje na šolskih

ekskurzijah, šolah v naravi, na dnevih dejavnosti. V tem času učenec obiskuje pouk, ponudimo pa tudi možnost, da se dejavnosti udeleži v spremstvu staršev.

Posledice kršitve	Kršitev NEPRIMERNO RAVNANJE S HRANO
1. korak	Opozorilo, pogovor z učencem in s starši.
2. korak	Pospravljanje in ureditev jedilnice, izdelava plakata, je sam za drugo mizo, ločeno od ostalih učencev. Učenec pomaga deliti hrano prvošolcem ali drugošolcem v času malice in hkrati tudi malica z njimi.
3. korak	Ob izredni kršitvi začasna ukinitve drugega obroka (po pogovoru s starši). Izguba ugodnosti (odvzame se posebni status). Zadržanje na razgovoru v zvezi z reševanjem problemov po pouku.
Posledice kršitve	Kršitev UPORABA AVDIOVIZUALNIH NAPRAV IN MOBILNIH TELEFONOV
1. korak	Opozorilo, pogovor z učencem in s starši. Če je mobilni telefon uporabljen v razredu, v času pouka, ga zadrži učitelj, ki poučuje to šolsko uro, obvesti razrednika in mobilni telefon v zaprti kuverti odnese v tajništvo, kjer ga prevzamejo starši.
2. korak	Izbere vedenje, aktivnost, da popravi napako in vzpostavi primeren odnos do šolskega okolja.
3. korak	Pogovor s starši, z učencem in razrednikom; prostovoljno delo, vključitev v eno izmed vzgojnih dejavnosti (ŠSS). Izguba ugodnosti (odvzame se posebni status). Rišejo/pišejo o primernem vedenju, bontonu. Obravnava na oddelčnem učiteljskem zboru.
Posledice kršitve	Kršitev KAJENJE, UŽIVANJE ALKOHOLA, POŽIVIL (energijske pijače)
1. korak	Opozorilo, pogovor z učencem in s starši.
2. korak	Učenec v oddelku predstavi referat o škodljivih učinkih kajenja, alkohola, poživil.
3. korak	Pogovor s starši, z učencem in razrednikom; prostovoljno delo, izbira vzgojne dejavnosti, v sodelovanju s starši, z razrednikom, s ŠSS. Izguba ugodnosti (odvzame se posebni status). Obravnava na oddelčnem učiteljskem zboru. Zadržanje na razgovoru o reševanju problemov po pouku.
Posledice kršitve	Kršitev SAMOVOLJNO ZAPUŠČANJE ŠOLE V ČASU POUKA
1. korak	Opozorilo, pogovor z učencem in s starši.
2. korak	Poostren nadzor nad učencem ob prihodu v šolo in v času odmorov (dogovor s starši, z razrednikom).
3. korak	Pogovor s starši, z učencem in razrednikom. Prostovoljno delo, vključitev v eno izmed vzgojnih dejavnosti (samostojna izbira vzgojne dejavnosti, v sodelovanju s starši, z razrednikom, s ŠSS). Izguba ugodnosti (odvzame se posebni status). Obravnava na oddelčnem učiteljskem zboru. Zadržanje na razgovoru v zvezi z reševanjem problemov po pouku, s soglasjem in z vednostjo staršev. Po potrebi vključitev zunanjih institucij.
Posledice	Kršitev

kršitve	POŠKODUJE LASTNINO
1. korak	Pogovor in poravnava škode; obvestilo staršem.
2. korak	Vzpostavitev prvotnega stanja – restitucija.
3. korak	Če se ponavlja (vedno povrnitev škode), vključitev v prostovoljno delo. Pogovor o obvladovanju vedenja in čustev. Izguba ugodnosti (odvzame se posebni status). Izdelava smernic vzgojnega programa za učenca, skupaj s starši.

1.2 Področje, povezano z opravljanjem učnih obveznosti

Posledice kršitve	Kršitev NE PIŠE DOMAČIH NALOG
1. korak	Opozorilo in možnost, da zamujeno popravi.
2. korak	V zvezek učitelj zapiše obvestilo staršem, učenčevo neopravljanje domačih nalog pa se zapiše v portfolio, sledi dogovor o tem, kako bo zamujeno popravljen in dodelitev dodatne naloge. Vključitev restitucije – kako bo zamujeno nadomestil.
3. korak	Pogovor s starši, z učiteljem in razrednikom, možnost izdelave plakatov.
Posledice kršitve	Kršitev ZAMUJA K POUKU, NEOPRAVIČENI IZOSTANKI
1. korak	Opravičilo z vzrokom (zakaj je zamudil), individualni razgovor z učencem.
2. korak	Razgovori s starši, z učitelji in s ŠSS. Pri mlajših učencih (prvi VIO) pogovor s starši.
3. korak	Nekaj časa prihaja v šolo prej in v jutranjem varstvu pomaga učiteljici v varstvu. Vključitev restitucije – kako bo zamujeno nadomestil. Zadržanje na razgovoru o reševanju problemov po pouku. Po presoji vključitev zunanjih institucij.

1.3. Med težje oblike kršitev sodijo:

- ponarejanje podpisov,
- ponarejanje in poprava ocen,
- uničevanje in vsebinsko spreminjanje obvestil razrednika in drugih organov šole,
- posedovanje in uporaba pirotehničnih sredstev, nedovoljenih drog in kakršnega koli orožja s katerim učenec ogroža sebe ali druge,
- spolno nadlegovanje, ogrožanje varnosti in zdravja sebe in drugih, zaradi neupoštevanja pravil v šoli in na dnevih dejavnosti, grobi fizični napadi in drugo: upošteva se specifičnost primera, obravnavamo individualno, pri čemer takoj obvestimo starše. Izpustimo običajne korake ukrepanja in izrečemo vzgojni opomin.